

MEZI VÁMI JE BŮH

(Štěpán Janča, Krnov, 6.9.2026)

I.čtení: I. kniha Mojžíšova 28, 10-22

II.čtení: I. epistola Korintským 14, 23-25

Vzpomínám si na jedno mlhavé táborové ráno kdysi před lety, když se někdo soukal ze spacáku a stěžoval si, jak špatně se vyspal na karimatce. Kolega ho chvíli poslouchal, a pak prohlásil: „Co si stěžuješ? Podívej se na Jákoba! Měl pod hlavou holý šutr, a jaké měl z toho sny!“

Samozřejmě, že podstatou Jákovova zážitku nebyla hmota, na které nocoval. Víme, že sen dostal jako zprávu od Hospodina, Boha jeho dědečka Abrahama a otce Izáka. Bůh mu v této zprávě slíbil svou přízeň a ochranu při jeho vandrování, a dokonce i šťastný návrat jednou v budoucnosti.

Když se nad tím zamyslíme, nebylo rozhodně samozřejmostí, že Hospodin takhle s Jákobem komunikoval. Uvědomte si, v jaké jsme situaci: Jákob kromě svého bratra podvedl i otce. Neměl sice ještě Desatero s přikázáním o úctě k rodičům, ale nepochybně mu bylo jasné, že udělal špatnou věc. A pravděpodobně taky chápal, že Bůh svatý jeho jednání neschvaluje. Rozhodně si nemohl říkat, že všechno je v pohodě a že si zaslouží zvláštní Boží přízeň.

Nedá se ani říct, že by Jákob Boha hledal. Nečteme o modlitebním zápase, o pokání, popelu a zíněném rouchu. Neslyšíme jej vyznávat nebo vzývat Iméno Hospodinovo. Neputoval za Božím hlasem jako Abraham, ani za hořícím keřem jako Mojžíš. Nepostil se a nebděl v modlitbách.

Ve všech ohledech Boží oslovení přišlo jako šok, jako něco neočekávaného.

A přece k němu Bůh promluvil, přece měl pro něj povzbuzení a ujištění.

Někdy nás Pán Bůh svým oslovením zaskočí, někdy přichází ve chvíli, kdy si Ho ani netroufáme volat, ve chvíli, kdy Ho vůbec nečekáme.

Navíc, když se podíváme na pokračování Jákovova příběhu, zjistíme, že trvalo ještě hodně dlouho, než Jákob mohl říct, že dosáhl Božího požehnání. Kniha Genesis nám ukazuje množství dalších zápasů, poctivých i nepoctivých, než přijde ten definitivní, v němž se Jákob vzdá minulosti a otevře se budoucnosti otce národa. Idealistickému pozorovateli by se možná nezdálo, že Jákob je Božím šampiónem, že požívá nějaké zvláštní ochrany. Jákob stále musí myslet sám za sebe, musí pracovat, a dokonce i snášet podvod vůči vlastní osobě. Po mnoho let při něm působí Boží požehnání skrytě.

I toto známe z vlastní zkušenosti – ne vždycky prožíváme zbožnou idylu. Modlíme se a prosíme o hladký život, a přitom na nás padají starosti a těžkosti, a až teprve zpětně, někdy až po letech, zjišťujeme, že Bůh skutečně stál při nás i ve chvílích, kdy jsme se cítili beznadějně.

Jákob nečekal, že na tom nijak neobvyklém místě poblíž městečka Lúz by mohl prožít zvláštní duchovní dobrodružství. A přece ho měl Pán Bůh pro něj přichystané. Jákob se postupně stal praotcem velkého národa, a dokonce se mu podařilo po letech usmířit s bratrem. V tuto chvíli ovšem ještě nic takového netuší a normálně uléhá k spánku.

Přesto však, když pak Boží oslovení přijde, rozespalý poutník hned poznává ruku Boží, Boží pečeť na obyčejnosti všedních dnů. Vzdává Bohu chválu, postaví oltář a založí budoucí poutní místo Bét-el, Dům Boží. Hospodin promluvil, a člověk odpovídá vděčností a bázní.

Apoštol Pavel v epištole Korintským popisuje podobné oslovení. Do shromáždění církve přijde cizí člověk, neobeznámený s církevními zvyklostmi ani s Písmem svatým. Nemá žádné předporozumění a předpoklady, prostě tam náhodou zabloudil. A najednou se ho zmocní bázeň, je šokován – začne rozpoznávat přítomnost Boží tam, kde před chvílkou netušil, že něco takového vůbec existuje. Najednou poznává Boží lásku i Boží spravedlnost, zjišťuje, že přítomnost Nejvyššího mu v životě chyběla.

Podle čeho to zjišťuje? Slyší Boží hlas. Ne jako Jákob ve snu a napřímo, ale rozpoznává Boží Slovo v dění kolem sebe. Pán Bůh si používá lidi kolem, aby jej oslovil. To je význam prorokování: nejde o předpovídání budoucnosti, spíše o odhalování skrytého, upozornění na následky, varování, ale taky povzbuzení a potěšení.

Pavel se modlí, aby taková byla všechna církevní shromáždění. Aby do nich přicházeli lidé a slyšeli Boží hlas. A nejen ti, kdo přijdou s tímto cílem, ale i náhodní kolemjdoucí – aby uslyšeli Boží oslovení a poznali svého Stvořitele a Spasitele.

Věřím, že to platí i o tom našem. Že Pán Bůh je mezi námi a že se dotýká našich srdcí. Že mu na nás záleží dokonce i v případě, že se před ním schováváme nebo před ním prcháme. Platí to i v případě, že jsme zklamali – Bůh k nám mluví, napomíná i povzbuzuje.

I dnes se s ním můžeme setkat – ve Slově a ve svátosti, ve Večeři Páně, v hmatatelném znamení Kristovy oběti za nás. Stačí se otevřít a naslouchat Jeho hlasu.

Pane Bože, děkujeme Ti,

Že přicházíš za námi,

Že Ti na nás záleží, i když jsme Tě třeba zklamali.

Prosíme dej, ať slyšíme Tvůj hlas

A ať podle něj také žijeme.

AMEN!